

ANTI-PESTPROTOCOL

openbare
basisschool
de Kring

*Met plezier leren,
in een veilige omgeving.*

Inhoud

Anti-Pestprotocol Obs De Kring	2
Plagen of pesten:.....	2
Preventie:	4
Kernpunten in de aanpak:.....	4
Kanjertraining.....	4
Aanpak - Het rollenspel.....	5
Wat betekent dit voor onze school?.....	5
Petten.....	6
Daders en slachtoffers	6
KanVAS	7
De procedure:	8
Waarnemen:	8
Invoeren:	8
Begrijpen:	8
Plannen en uitvoeren.....	9
Specialisten op school	10
Kanjertrainers.....	10
Kanjercoördinator	10
Vertrouwenspersoon	10
MHB-specialist / Gedragsspecialist.....	11
Kwaliteitscoördinatoren	11
Cyberpesten	11
Gedragprotocol.....	12
.....	12
.....	13
.....	13

Anti-Pestprotocol Obs De Kring

Dit pestprotocol heeft als doel, dat elk kind zich in de basisschoolperiode veilig voelt en met plezier naar school gaat, zodat kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door heldere afspraken en door deze zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze afspraken.

Pesten is een maatschappelijk probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aanpakken. Hoe wij dit preventief en curatief doen wordt hieronder beschreven.

Obs De Kring heeft als uitgangspunt:

- Zorg voor jezelf
- Zorg voor de ander
- Zorg voor je omgeving

Om deze uitgangspunten in de praktijk waar te maken hebben kinderen en volwassenen handvatten nodig. Obs De Kring werkt daarbij met behulp van verschillende bewezen effectieve methodes, zowel preventief als curatief.

De bijlage bij dit protocol beschrijft de omschrijving van pestgedrag uit het veiligheidsplan. Obs De Kring heeft passend bij haar uitgangspunten gekozen om uit te gaan van de visie op pesten van de Kanjertraining, deze wordt hieronder beschreven.

Plagen of pesten:

Wanneer is er nu sprake van plagen en wanneer is er sprake van pestgedrag? Het is belangrijk om het verschil duidelijk te hebben, ook voor de kinderen zelf. Het onderscheid tussen plagen en pesten wordt doorgaans als volgt beschreven:

Plagen is wederkerig. De ene keer plaagt iemand jou, de andere keer plaag je terug. Je kunt er samen vrolijk om lachen. Het blijft voor allebei echt leuk. Meerwaarde van plagen is dat kinderen door plagen leren om met conflicten om te gaan. Pesten is een ander bewust hinderen of pijn doen. Pesters pakken meestal één persoon:

- Ze doen dat niet één keer, maar herhalen het vaak;
- Ze zijn meestal sterker, met meer of ouder;
- Het slachtoffer kan zich niet verdedigen en kan hetzelfde niet terugdoen;
- De pesters en de omstanders kunnen er wel om lachen;
- Maar degene die gepest wordt heeft er hinder, verdriet en pijn van.
- Plagen gebeurt in het zicht van de leerkrachten.
- Pesten gebeurt achter de rug van leerkrachten.

Daarom weet een leerkracht zelden uit zichzelf wat er zich precies afspeelt tussen de kinderen onderling. De leerkracht moet hierover worden geïnformeerd door de leerlingen zelf. De leerkracht heeft eveneens de ouders nodig om tips te krijgen over hetgeen zich

kennelijk afspeelt tussen de leerlingen onderling. Om die reden is het van belang dat ouders en leerkrachten goed samenwerken om een goede sfeer in de klas te behouden. Een belangrijke stelregel is dat kinderen hun zorgen leren delen met iemand die zij vertrouwen, zoals hun vader, moeder of leerkracht.

Vanaf de kleutergroep leren de kinderen het verschil tussen vertellen en klikken. Als er sprake is van pesterijen, dan is het belangrijk dat kinderen dat vertellen aan hun vader, moeder of leerkracht.

Pesten is een vorm van agressie. Het is dus herhaaldelijk negatief gedrag tegen een bepaalde leerling of collega. Het slachtoffer is meestal niet in staat om zich te verdedigen. Er is vaak sprake van machtsverschil tussen de dader(s) en het slachtoffer. Het gepeste kind of collega kan zich vaak niet verweren.

Bij pesten kan het gaan om geestelijk en/of lichamelijk geweld. Voorbeelden van geestelijk geweld zijn vernederen of negeren. Bij fysieke vormen van pesten gaat het bijvoorbeeld om slaan, schoppen of spullen vernielen.

Er zijn verschillende vormen van pesten. Doorgaans worden de volgende vormen onderscheiden:

Verbaal

De verbale vorm van pesten komt het meest voor. Het is de vorm die het minst opvalt en het makkelijkst uit te voeren is. Deze vorm heeft grote gevolgen. Wanneer iemand vaak uitgescholden, vernederd of bedreigd wordt, dan wordt het gepeste kind of de collega erg onzeker en gaat zelfs geloven wat anderen steeds tegen hem of haar zeggen.

Lichamelijk

Bij de lichamelijke vorm is sprake van bijvoorbeeld schoppen of duwen. Vaak is het een combinatie van schoppen, schelden, bedreigen en spullen stelen of vernielen.

Achtervolging

Door achtervolging wordt het gepeste kind of collega vaak bang op straat. Pesters spreken af waar ze het gepeste kind op gaan wachten.

Uitsluiting

Bij uitsluiting mag het gepeste kind of de collega nergens aan mee doen. Het kind of collega wordt genegeerd. Het kind staat tijdens de pauzes alleen en heeft geen vriendjes of vriendinnetjes.

Stelen of vernielen van bezittingen

Pennen, tassen, kleding en andere spullen worden vernield of meegenomen.

Afpersing

Bij afpersing wordt het kind of collega gedwongen om iets te doen wat hij/zij eigenlijk niet wil. Bijvoorbeeld geld stelen of snoep meebrengen.

Een effectieve methode om pesten binnen de perken te houden, te stoppen of te voorkomen, is het vaststellen van gedragsregels voor leerlingen door de leerkrachten (groep 1 t/m 4) of door leerlingen onderling (groep 5 t/m 8 basisonderwijs).

Preventie:

Met behulp van de KanVAS en de Kanjeraanpak doen wij aan preventie.

Kernpunten in de aanpak:

1. De afspraken, Zorg voor jezelf, Zorg voor de ander, Zorg voor je omgeving.
2. Pieker er niet over in je hoofd, maar deel je zorgen met de ander, bij voorkeur met je ouders en anders met iemand die vertrouwt. Op school is een vertrouwenspersoon aanwezig waar kinderen bij terecht kunnen. Deze persoon is bekend bij de kinderen, doordat deze 1 tot 2 keer per jaar de klassen rondgaat.
3. Denk oplossingsgericht.
4. Geef op een nette manier je mening en doe je voordeel met feedback die je krijgt.
5. De school maakt onderscheid tussen onvermogen en onwil.
  - a. Is er sprake van *onvermogen*, dan mag deze leerling erop vertrouwen dat hiermee rekening wordt gehouden. Deze leerling heeft veel te leren in een moeizaam proces. De omgeving heeft daar begrip voor.
  - b. Is er sprake van *onwil*, dan krijgt deze leerling een grens gesteld, ook als dat samengaat met onvermogen. Bij onwil kan geen beroep meer worden gedaan op begrip vanuit de omgeving. Die rek is eruit. Het kan namelijk niet zo zijn dat de omgeving overal rekening mee moet houden, en dat het onwillige kind om wat voor reden dan ook “de eigen gang” mag gaan.
6. Hulp in de vorm van een maatje/buddy/tutor (bemiddeling), extra begeleidingsgesprekken. (Dit kan de leerkracht zijn of in overleg met de KC'er een andere professional die betrokken is bij de school)
7. Duidelijk schoolbeleid (gedragsprotocol) en handhaving ervan.

Kanjertraining

Kanjertraining gaat over het bevorderen van onderling vertrouwen in groepen. Vertrouwen is de basis voor het creëren van rust in de klas, het stimuleren van sociale veiligheid en een prettig schoolklimaat. De training wordt zowel gegeven in psychologenpraktijken als in klassen op basis- en middelbare scholen. De Kanjertraining bestaat uit een serie lessen met bijbehorende oefeningen om de sfeer in de klas goed te houden (preventief) of te verbeteren (curatief). Leerkrachten, directie, ouders en kinderen leren op een respectvolle manier met elkaar om te gaan. Wezenlijke gedragsveranderingen binnen groepen zijn niet zomaar in een jaar bereikt. Daarvoor is een traject van meerdere jaren nodig. Indien de training goed gegeven wordt door ervaren mensen, blijkt de training op kort termijn effectief. Kinderen laten een afname zien van probleemgedrag en depressieve gevoelens, alsmede een toename op welbevinden en zelfwaardering in klassen met veel problemen en

op psychologen praktijken (zie Vlieg 2015). Wordt de training uitgevoerd door minder ervaren mensen, zoals leerkrachten die zich de lessenreeks en de Kanjertaal nog eigen moet maken, dan zijn in de beginfase geen duidelijke positieve effecten gevonden. Wel blijkt dat pesten afneemt in klassen met veel conflicten. (zie ook de uitkomsten van Orobio de Castro c.s. 2018)

Met de Kanjertraining leren kinderen, leerkrachten en ouders zich op een positieve manier te handhaven in sociaal stressvolle omstandigheden. Onder het motto: wat je meemaakt is interessant, vervelend of naar, maar hoe je ermee omgaat is belangrijker, dat vormt je. Reageer daarom niet met haat, wraak, gezeur, onverschilligheid of cynisme op problemen die zich voordoen in jouw leven. Doe je best er iets van te maken. Zoek oplossingen waarmee je elkaar en de situatie recht doet. Oplossingen die in de toekomst houdbaar zijn.

Kernwoorden van de Kanjertraining zijn: vertrouwen, rust, wederzijds respect, sociale redzaamheid, ouderbetrokkenheid, burgerschap, gezond gedrag en duurzaamheid.

Aanpak - Het rollenspel

De Kanjertraining wordt wekelijks gegeven in alle groepen en richt zich op meer dan pesten alleen. Kinderen leren om te gaan met vervelend gedrag van een ander. Kinderen die zich misdragen worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid en hun verlangen het goede te doen. De meeste kinderen bedoelen het goed, maar het kan er behoorlijk brutaal uitkomen. Daarin wijkt een kind niet af van veel volwassenen. Als zoiets zich voordoet, dan is het goed dat het kind wordt gecorrigeerd.

Omdat leerkrachten en ouders niet alles zien, is het van belang dat kinderen zelf ook enige zelfredzaamheid vertonen. Kinderen kunnen best aan elkaar vertellen dat ze last hebben van bepaald gedrag. Omdat kinderen, op een enkeling na, niet vervelend willen doen, zijn op dit niveau de meeste problemen op te lossen.

In de Kanjertraining wordt expliciet geoefend in rollenspelen hoe je kunt reageren op vervelend gedrag. Dit gebeurt met gedragsrollen met behulp van verschillende petten. Kinderen leren rechtop te staan, de ander aan te kijken en te zeggen: "Ik vind dit vervelend, wil je ermee stoppen?" Vervolgens lopen ze naar een andere leerling die ze kunnen vertrouwen (een maatje, een buddy). Daar gaat de leerling niet zeuren, maar gaat samen met de buddy/maatje iets anders doen. Als het op deze manier niet oplost, dan gaat de leerling samen met zijn maatje naar de juf of meester. Tijdens dit rollenspel hebben medeklasgenoten de neiging om te giechelen om het grensoverschrijdend gedrag van de uitdager. Aan deze leerlingen wordt duidelijk gemaakt dat dit giechelgedrag het pestgedrag van de uitdager versterkt. Ze geven als het ware "benzine" aan een vervelend lopend motortje. De leerlingen leren geen voeding (benzine) meer te geven aan vervelend gedrag. Zo oefent niet alleen de gepeste, maar ook de omstander.

Wat betekent dit voor onze school?

Voor De Kring betekent dit dat alle kinderen van de groepen 1-8 via verhalen, gesprekken en rollenspellen kennis maken met de uitgangspunten en principes van de Kanjertraining. In elke groep wordt wekelijks een les gegeven door de leerkracht. In de school is dit terug te zien aan de Kanjerposters en de Kanjerpetten die in alle groepen hangen.

Petten

Om in gesprek te gaan over gedrag bij kinderen maakt de Kanjertraining gebruik van petjes met vier verschillende kleuren. Wanneer er zich een probleem of stressvolle situatie voordoet hebben we een keuze om verschillend te reageren. Binnen de psychologie wordt dit coping genoemd. Zolang je handelt vanuit vertrouwen en op basis van wederzijds respect zijn deze verschillen tussen mensen goed en waardevol. Wanneer je zo handelt noemen we dat binnen de Kanjertraining dat je een drager bent van de witte pet. Je durft jezelf te zijn, je bent zelf te vertrouwen en durft ook anderen te vertrouwen. Kortom je bent een kanjer.

Je kunt een kanjer zijn op verschillende manier. Je kunt jezelf zijn in combinatie met de blauwe (op het plaatje nog zwart) pet. Dan reageer je op een stoere manier. Je vertoont leiderschapsgedrag. Je kunt je grenzen aangeven. Je durft plannetjes te maken en bent ondernemend. Zolang naast de blauwe pet ook de witte pet van het vertrouwen aanwezig is, zullen deze kinderen zich op een hele positieve en krachtige wijze gedragen.

Je kunt ook een kanjer zijn in combinatie met de rode pet. Dan ben je vol levenslust. Je hebt een goed gevoel voor humor. Je bent optimistisch en je verstaat de kunst van het relativeren. Zolang naast de rode pet ook de witte pet van het vertrouwen aanwezig is, zullen deze kinderen op een hele positieve en opgewekte manier weten te reageren.

Je kunt ook een kanjer zijn in combinatie met een gele pet. Dan ben je vriendelijk, bescheiden en aardig. Zolang naast de gele pet ook de witte pet van het vertrouwen aanwezig is, zullen deze kinderen op een hele positieve en rustige manier weten te reageren.

De Kanjer is zichzelf. We noemen dat de witte Kanjerpet. Soms is de Kanjerpet even weg dan:

Daders en slachtoffers

De opvatting bestaat dat kinderen zijn in te delen in daders en slachtoffers. Deze eenzijdige kijk op pesten maken de problemen groter en is niet de wijze van oplossen die de Kanjertraining voorstaat. Pesten is een complex probleem waarbij daders en slachtoffer lang niet altijd zo eenvoudig zijn te scheiden en soms een en dezelfde persoon is. Kanjertraining

richt zich daarom niet alleen op de pester of op de gepeste, maar op de gehele groep. De aanpak moet zo zijn dat alle kinderen er baat bij hebben.

Kern van de Kanjeraanpak is: *Zet het onderling vertrouwen terug in de groep.*

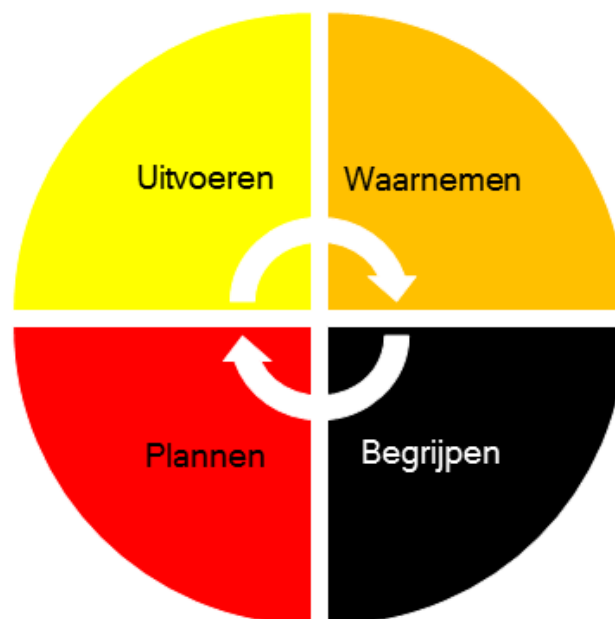
Zoek met elkaar oplossingen die ook in de toekomst houdbaar zijn. Zowel kinderen, leerkrachten als ouders worden bij de aanpak betrokken. De Kanjertraining heeft veel oefeningen, zowel preventief als curatief om het vertrouwen en de respectvolle omgang met elkaar te bewerkstelligen. De petjes zijn hierbij een hulpmiddel en helpen om een duidelijk onderscheid te maken tussen 'de wereld van vertrouwen' en 'de wereld van wantrouwen'.

KanVAS

Obs De Kring maakt gebruik van KanVAS. Een belangrijk product dat het kenniscentrum van de Kanjertraining heeft ontwikkeld is het digitale Kanjer Volg- en Adviesstelsel (KanVAS). Dit systeem bestaat onder andere uit:

- Leerlingvragenlijst (COTAN-gecertificeerd)
- Docentvragenlijst
- Ouder/ verzorgervragenlijst
- Sociogram (op basis van cijfers en smileys)
- Sociale Veiligheidslijst voor leerlingen (om te voldoen aan de wet Sociale Veiligheid).

De leerlingvragenlijst is goedgekeurd door de **COTAN** en kan door scholen eveneens gebruikt worden om de sociale opbrengsten aan de onderwijsinspectie te verantwoorden.

De procedure:

KanVAS bestaat uit verschillende scorelijsten die twee keer per jaar per leerling door de leerkracht wordt ingevuld, de eerste keer rond de herfstvakantie, de tweede keer in het voorjaar.

Waarnemen:

Leerkrachten observeren hun leerlingen, gedurende het gehele schooljaar en werken bewust aan de verschillende gedragscategorieën. Het observeren gebeurt in het dagelijkse werk en in verschillende leer- en spelsituaties. De leerkracht let op:

- Gedraagt deze leerling zich in deze situatie sociaal competent gelet op de leeftijd?
- Doet de leerling dit uit zichzelf of heeft deze aansporing nodig?
- Welke kenmerken heeft de situatie? Vrij of gestructureerd? Met volwassenen of leeftijdgenoten, vertrouwd of onbekend, gelijke of tegengestelde belangen, verhouding tot andere personen?
- Zorgt deze leerling voor zichzelf, de ander en de omgeving?

Invoeren:

De leerkrachten vullen de scorelijsten in op basis van de observaties en op basis van hoe de leerkrachten het kind kennen. Wanneer 2 leerkrachten voor een groep staan, vullen beiden het systeem voor alle leerlingen in.

De leerlingen vullen de vragenlijsten in na instructie van de leerkracht. Deze kunnen gebruik maken van een script waarin beschreven staat wat aan de kinderen verteld moet worden voorafgaand aan de afname.

Ouders vullen de vragenlijst in wanneer er zorgen zijn op het gebied van sociaal / emotioneel welbevinden en/of gedrag.

Begrijpen:

De Leerlingvragenlijst meet hoe leerlingen hun eigen sociaal functioneren in de klas ervaren. Er wordt onderscheid gemaakt in externaliserend, internaliserend en pro-sociaal gedrag. Daarnaast worden intenties voor negatief gedrag gemeten. De Leerlingvragenlijst heeft nadrukkelijk niet tot doel uitspraken te doen over toekomstig sociaal functioneren van een leerling, de ontwikkeling van stoornissen te voorspellen, of een diagnose te stellen. Daartoe is de vragenlijst niet ontwikkeld en niet geschikt. De vragenlijst geeft wel heldere aanwijzingen in welke richting het gedrag van een leerling zich lijkt te ontwikkelen. De vragenlijst kan als leerlingvolgsysteem worden gebruikt om de verandering in gedrag en gevoelens van leerlingen te meten. Tevens kan de lijst dienen als instrument om de effecten van bijvoorbeeld de Kanjertraining te meten.

De volgende onderdelen komen aan bod bij de **leerlingvragenlijst**:

1. Negatieve intenties (blauwe pet willen)   A   Ik pest op school

2. Ongelukkig, somber (gele pet gevoelens)	B Ik word gepest
3. Onrustig verstorend (rode pet gedrag) wordt	C Ik ben bang dat ik gepest wordt
4. Hulpvaardig sociaal gedrag (witte pet gedrag)	

In de **Sociale Veiligheidslijst** wordt er naar de volgende punten gekeken:

1. Welbevinden
2. Veiligheidsbeleving
3. Ondervindt agressie
4. Angst voor agressie
5. Klas ziet problemen
6. Leerkracht treedt op

Docentenvragenlijst of oudervragenlijst:

1. Afhankelijk	7. Gebrek aan zelfvertrouwen
2. Angst	8. Ongelukkig somber
3. Onrustig verstorend	9. Slecht aanspreekbaar op gedrag
4. Faalangst	10. Agressie
5. Gebrek aan concentratie	11. Pest
6. Gebrek aan motivatie	12. Wordt gepest

Bij het **sociogram** geven kinderen voor vriendschap en voor samenwerking met klasgenootjes een smiley of een cijfer. We nemen het sociogram alleen af bij zorgen over de groeps sfeer.

Plannen en uitvoeren

De resultaten kunnen op schoolniveau, groepsniveau en leerlingniveau bekeken worden. We proberen zoveel mogelijk op de groepen in te zetten, omdat bewezen is dat dat het meest effectief werkt. Er wordt een analyse en plan van aanpak geschreven in ParnasSys. Door middel van de behaalde resultaten, kan er bekeken worden welke lessen passend zijn voor de groep. Groepsresultaten worden in het Leerteam besproken, om van en met elkaar te leren. Als collega's voelen we ons gezamenlijk verantwoordelijk voor alle groepen bij ons op school.

Achter de 12 onderdelen van de docenten- en oudervragenlijst zit een adviessysteem. Het Adviessysteem heeft als doel om in gesprek te gaan met de ouders en een plan van aanpak te formuleren voor individuele leerlingen. Het adviessysteem bestaat uit de onderdelen: symptomen, mogelijke oorzaken en adviezen.

- Symptomen: bespreek met de ouder(s) of de leerling de gedragingen wel of niet laat zien.

- Mogelijke oorzaken: bespreek met de ouder(s) welke oorzaken er volgens jullie mogelijk ten grondslag liggen aan het gedrag.
- Adviezen: hiermee stelt u een plan van aanpak op voor het probleemgedrag. Overleg met de ouders en vul in welke adviezen passend zijn, op basis van de gezamenlijke inzichten over de symptomen en oorzaken van het gedrag. Selecteer bijvoorbeeld drie adviezen: één voor op school, één voor thuis en één voor beide situaties. Nooit meer dan vijf adviezen.

Specialisten op school

Hier beschrijven we welke specialisten aanwezig zijn op OBS de Kring die met het Kanjersysteem werken of met leerlingen in aanraking komen die meer ondersteuning nodig hebben op dit gebied.

Kanjertrainers

Het nieuw ingekomen personeel van OBS De Kring zal in het schooljaar 2024-2025 worden geschoold tot Kanjertrainer A. Het personeel die gecertificeerd Kanjertrainer A zijn, zullen de licentie van Kanjertrainer B of licentie C halen. Na het volgen van de basistraining licentie A (3 dagen) zal het team na 2 jaar opnieuw training volgen. Dit is de 1ste nascholing en Licentie A wordt dan omgezet naar Licentie B. Vervolgens weer na 2 jaar zal de 2de nascholing plaatsvinden en ontvangen leerkrachten Licentie C.

Kanjercoördinator

Op De Kring werken twee gecertificeerde Kanjertrainers die opgeleid zijn tot coördinator. Deze coördinatoren ondersteunen collega's die vragen hebben, nieuwe collega's die hun certificaat nog moeten halen, zij bewaken de doorgaande lijn, kunnen lesbezoeken doen en feedback daarop geven en zij analyseren de uitkomsten van KanVAS samen met de Kwaliteitscoördinatoren en zorgen er samen met het team voor dat er gehandeld wordt naar wat de groepen en individuele leerlingen nodig hebben.

Voor individuele zorgleerlingen, die zorgen hebben op het gebied van gedrag en/of sociaal/emotioneel gebied, kan de Kanjertraining een aanknopingspunt zijn tot verbetering. De KC'ers kunnen uitslagen en adviezen van dit systeem meenemen in de zorgoverleggen die plaatsvinden.

Vertrouwenspersoon

Op Obs de Kring is een vertrouwens persoon aanwezig voor kinderen die hiervoor scholing volgt. Leerlingen die te maken krijgen met pesten moeten bij iemand terecht kunnen op school. Ze moeten erop kunnen vertrouwen dat het pestprobleem wordt aangepakt en dat ze veilig naar school kunnen.

MHB-specialist / Gedragsspecialist

Onze school heeft aandacht voor leerlingen die cognitief meer getalenteerd zijn. Deze leerlingen hebben soms moeite met gedrag en/of problemen op sociaal/emotioneel gebied. Wij werken samen met een gedragsspecialist die ook Kanjertrainer is en leerlingen executieve kennis en vaardigheden bijbrengt aan de leerlingen die dat nodig hebben. Voor meer informatie hierover. Lees dan ons protocol op meer- en hoogbegaafdheid.

Kwaliteitscoördinatoren

Er zijn 3 kwaliteitscoördinatoren werkzaam op de Kring. Zij zijn Leercoördinator, Trendanalist en Zorgregisseur. Het hele stuk van Kanjer grenst ook aan hun werk en daarom is er een nauwe samenwerking tussen de Kanjercoördinatoren en Kwaliteitscoördinatoren.

Cyberpesten

Veel jongeren zijn slachtoffer van cyberpesten. Een op de vijf jongeren in Nederland is het slachtoffer van cyberpesten, bleek onlangs nog uit onderzoek. Het onderzoek geeft ook aan dat digitaal pesten steeds vaker voorkomt en dat de impact op het leven van gepeste scholieren vele malen groter is dan 'gewoon' pesten. Door de anonimiteit van het internet worden de grenzen van de pester verlegd. Cyberpesten gaat verder, daar waar gewoon pesten ophoudt.

Ouders en leraren zijn zich vaak minder bewust van de manier waarop kinderen elkaar via social media pesten. Cyberpesten is niet direct zichtbaar. Ouders en leraren vinden op het platform informatie, goede voorbeelden en tips over het tegengaan van digitaal pesten.

[Online Pesten | Cyberpesten | Kenniscentrum \(stoppestennu.nl\)](#) [Stop \(digitaal\) pesten en cyberpesten » tips en lespakket \(mediawijsheid.nl\)](#)

Gedragprotocol

Kwaliteitskaart Gedrag op school

Onze leerlingen:

vertrouwen en helpen elkaar
werken samen en doen allemaal mee
zorgen voor zichzelf, hebben respect voor de ander en de omgeving
luisteren naar elkaar
houden hun handen thuis en houden rekening met anderen

Onze leerkrachten:

geven het goede voorbeeld
geven vertrouwen door leerlingen, ouders en collega's positief te benaderen
benoemen en belonen positief gedrag van leerlingen
zijn professioneel in het geven en ontvangen van feedback
geven wekelijks een les Kanjertraining
spreken dezelfde taal in afspraken, regels en routines

Hulpmiddelen:

opgeruimde veilige omgeving
smiley posters / afsprakenposter / petten
Kanjertaining in de klas
lessen Kanjertraining / KanVas systeem
stoplicht - time-timer - thermometer
geluidsniveau - stiltetekens

Incidenten:

ongewenst taalgebruik
fysiek geweld
ongehoorzaamheid
respectloos gedrag

Onze leerkrachten:

gaan in gesprek met de leerling en maken gebruik van de 'ik boodschap'
geven een time-out plek onder toezicht
stellen ouders direct op de hoogte
geven leerlingen een kans om te verbeteren

Hulpmiddelen:

leerling op de hoogte stellen van vertrouwenspersoon voor leerlingen?
(Misschien zit er iets dwars?)
sociale veiligheid protocol Kanjertraining
waarschuwing geven
fout herstellen (excuses maken, tijd inhalen, brief schrijven, schade vergoeden)

Structureel ongewenst gedrag:

ongewenst taalgebruik
fysiek geweld
ongehoorzaamheid
respectloos gedrag
bedreigingen / stelen

Onze leerkrachten:

houden adequaat dossiers bij in ParnasSys
nodigen ouders uit op gesprek
laten nieuwe afspraken op papier ondertekenen door ouders en de leerling
geven de leerling de kans om te verbeteren

Ondersteuning:

KC of directie sluit aan bij gesprek ondersteunt in de voorbereiding hiervan
sociale veiligheid protocol Kanjertraining
inschakelen van externe hulp
waarschuwing geven en gedragsafspraken opstellen
fout herstellen (excuses maken, tijd inhalen, brief schrijven, schade vergoeden)

Extreem ongewenst gedrag:

fysiek geweld met psychisch of lichamelijk letsel
herhaaldelijk respectloos gedrag
ernstige bedreiging
de leerling en ouders herhaaldelijk gewezen op de ontoelaatbaarheid van het gedrag, maar het gedrag is niet verbeterd

Ons personeel heeft:

alle voorgaande stappen doorlopen
schriftelijk alle gebeurtenissen objectief beschreven in het dossier (ParnasSys)
betrokkenen (leerling en ouders) tussendoor steeds op de hoogte gesteld van de stappen
hulp gearrangeerd, maar dit was niet opgevolgd of heeft niet het gewenste effect gehad

Besluit (MT) na overleg met bevoegd gezag, inspectie en na melding bij de LPA:

een schorsing, via schriftelijk besluit met reden/noodzaak, om duidelijk te maken aan de leerling en ouders dat de grens van onaanvaardbaar gedrag bereikt is
Een schorsing voor 1 of enkele dagen, waarin tijd is voor gesprek met de leerling en ouders / verzorgers om afspraken te maken over het vervolgtraject

	Dit doen we wel	Dit doen we niet	
	wel op school en overal 	niet op school en nergens 	
Voel jij je hier zelf goed bij?	 ik	 motor	Je doet iets waar een ander last van heeft.
Kijk of vraag of je klasgenoot nog blij is.	 klas	 klas benzine-pomp	Of je geeft benzine aan storend gedrag (motor), waardoor deze door wil gaan. Je klasgenoot voelt zich daar niet fijn bij.
Vindt de juf of meester dit nog prettig?	 leraar	 leraar	De leerkracht wordt er niet blij van.
Zouden je ouders dit goed vinden?	 ouders	 ouders	Je ouders vinden dit niet prettig.
Allemaal ja? Ga zo door!			Iemand niet blij? Was dat je bedoeling?

KANJER
AFSPRAKEN

We vertrouwen elkaar	
Niemand speelt de baas	
Niemand lacht uit	
We werken samen	
We hebben plezier	

